

ตัวนี้สุด

ที่ ยช ๐๒๐๑.๑/๘๙๙๗

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอส่งแผนพัฒนากฎหมายยกระดับมาตรฐาน พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๒ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนพัฒนากฎหมายยกระดับมาตรฐาน พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕ เล่ม

ตามหนังสือที่ข้างต้น สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และจัดส่งแผนพัฒนากฎหมายไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ความละเอียดเจ็บเลือด นั้น

กระทรวงยุติธรรมขอส่งแผนพัฒนากฎหมายยกระดับมาตรฐาน พ.ศ. ๒๕๕๒ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) พร้อมกันนี้ ขอยกเว้นตัวชี้วัดการพัฒนากฎหมาย สำหรับส่วนราชการของกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๘ ส่วนราชการ ได้แก่ ๑) กรมคุณประพฤติ (๒) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (๓) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (๔) กรมราชทัณฑ์ (๕) กรมสอบสวนคดีพิเศษ (๖) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ (๗) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ (๘) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ได้รับต้นฉบับแล้ว

๑๐ ม.ค. ๒๕๕๒

(นางชุจิรา กองแก้ว)

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

๑๔ ม.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๕๕๓ - ๖

โทรสาร ๐ ๒๕๐๒ ๖๕๕๗

๑๐ ม.ค. ๒๕๕๒
จุฬาภรณ์ ร่าง/พิมพ์

คณะกรรมการพัฒนาภูมายุทธิชรรน

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาภูมายุทธิชรรน

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒

วันจันทร์ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุทธิชรรน ชั้น ๒๙

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชัยภูมิ วิชัยภูมิสรอรรถ	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ์	กรรมการ
๓. นายวรรณาชัย บุญบ้ำรุ่ง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๔. นายชาตรี ใจไชย ผู้แทนสำนักงานกิจการยุทธิชรรน	กรรมการ
๕. นางสาวรื่นวดี สุวรรณมงคล ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	กรรมการ
๖. นางศศิวิมล ชนกานติ	กรรมการ
ผู้แทนกรมบังคับคดี	
๗. นายชัยยุทธ ศิวลาดกษณ์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	กรรมการ
๘. นางสาวลาัวณ์ อ่อนสำลี	กรรมการ
ผู้แทนกรมราชทัณฑ์	
๙. พันตำรวจโทวิชิต อุปะละ ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ	กรรมการ
๑๐. นายสรรค์ชัย สุวรรณพินล ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	กรรมการ
๑๑. นางศิริพร รัตนโภสちは ผู้แทนกรมคุ้มประพฤติ	กรรมการ

๑๔. นางสาวอารยา ใจบุญ ผู้แทนสถาบันนิติวิทยาศาสตร์	กรรมการ
๑๕. นางสาวสุชาสินี เจริญสิทธิ ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ท.	กรรมการ
๑๖. นางสาวอรุณา บุญลอด ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	กรรมการและเลขานุการ
๑๗. นางสาววิวรรณ จตุรพิชพร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นางสาวอัญชนา บุญลอด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม (ติดภารกิจ)

๑. ผู้แทนสำนักเลขากิจการคอมมูนิเคชันตระหง่าน
๒. พศ.ดร.มาตาลักษณ์ ออรุ่งโภจน์
๓. นางปรีดา ศรีวนิชชี
๔. รองศาสตราจารย์ลาวัลย์ หอนพรัตน์

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายเฉลิมชนน์ แน่นหนา
 ๒. นางสาวทศนาราลัย กุสุโมทัย
 ๓. นายไกรสร สิงหาราชราพันธ์
 ๔. นางสาวสุภารณ์ หมัชัย
 ๕. นายกุลธร ถัดทะพงษ์
 ๖. นายโยธิน บุญญาณุสนธิ
 ๗. นางจิรารัตน์ วนานันท์
 ๘. นางสาวปุณยภรณ์ วุฒิอัน
 ๙. นายภาณุวัฒน์ บุณโยประการ
 ๑๐. นางสาวสัญญาลักษณ์ พลดรงค์ราม
 ๑๑. นางสาวดุลภากรณ์ สุกุมลันนท์
 ๑๒. นางสาวจุฑามาศ พิทยาศักดิ์เจริญ
 ๑๓. นายณภัทร์ นิยมແຍ້ນ
- กรรมคุณครองสีทิชและเสรีภาค
 กรรมบังคับคดี
 กรรมบังคับคดี
 กรรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 กรรมราชทัณฑ์
 กรรมราชทัณฑ์
 สำนักงานกิจการยุติธรรม
 สำนักงานกิจการยุติธรรม
 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
 สำนักกฎหมาย สป.ยธ.
 สำนักกฎหมาย สป.ยธ.
 สำนักกฎหมาย สป.ยธ.
 สำนักกฎหมาย สป.ยธ.

เริ่มประชุม

เวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑

เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ด้วยประธานกรรมการ (นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ) ได้ติดภารกิจที่ทำเนียบรัฐบาล ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมตามกำหนดเวลาได้ จึงได้มอบหมายให้นายชาตรี โชชาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการ สำนักงานกิจการยุติธรรม ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงยุติธรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ ดำเนินการประชุมในระหว่างประธานฯ จะเดินทางมาถึง

ระเบียบวาระที่ ๒

รับรองรายงานการประชุม

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า เนื่องจากการประชุมครั้งนี้ เป็นการประชุมครั้งที่ ๑ ของปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงไม่มีการรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓

เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ คำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๔๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงว่า คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เห็นชอบการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามที่สำนักเลขานุการ คณะกรรมการรัฐมนตรีเสนอ กระทรวงยุติธรรมจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงยุติธรรมขึ้น เพื่อให้ สอดคล้องกับมติคณะกรรมการรัฐมนตรีดังกล่าว ตามคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๔๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ การดำเนินการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงว่า สำนักเลขานุการ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางการจัดทำ แผนพัฒนากฎหมายไว้ โดยให้ส่วนราชการดำเนินการจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายโดยการ ดำเนินการจัดทำการพัฒนากฎหมาย เป็น ๓ แนวทาง คือ ๑) กฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ (๒) กฎหมายตามนโยบายของคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือ ๓) กฎหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐-พ.ศ.๒๕๕๕) โดยให้จัดส่งแผนพัฒนากฎหมายไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ และจัดส่งกฎหมายรายฉบับภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และรายงานผลการพัฒนากฎหมาย ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

มติที่ประชุม รับทราบ

/ ๓.๓ รายชื่อ...

๓.๓ รายชื่อกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ

ฝ่ายเลขานุการซึ่งแจงว่า ฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการรวบรวมกฎหมายที่มีผลบังคับใช้และอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ทั้งกฎหมายหลักและอนุบัญญัติ โดยเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามตัวชี้วัดการพัฒนากฎหมายที่ ๑๓.๑ และเพื่อเป็นการรวบรวมกฎหมายให้เป็นหมวดหมู่เดียวกันโดยให้ส่วนราชการตรวจสอบและจัดส่งข้อมูลมาอย่างฝ่ายเลขานุการ

ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งแจงว่า ขอแก้ไขชื่ออนุบัญญัติโดยอนุมัติไปตรวจสอบทั้งหมดแล้วจะประสานงานกับฝ่ายเลขานุการ

ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งแจงว่า กรมพินิจฯ มีกฎหมายหลักที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน ๑ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดียouth และครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ สำหรับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ฝ่ายเลขานุการซึ่งแจงว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มีส่วนราชการที่รับผิดชอบ ๔ ส่วนราชการ โดยรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ ได้แก่ ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และ ๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานฯ จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการประสานงานกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กเพื่อความชัดเจนยิ่งครั้ง

ผู้แทนกรมบังคับคดี ขอเพิ่มเติมกฎหมายจำนวน ๑ ฉบับ โดยจะประสานงานส่งรายชื่อนายฝ่ายเลขานุการ

มติที่ประชุม รับทราบ

ประเมินวาระที่ ๔

เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ แผนพัฒนากฎหมายของแต่ละส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ฝ่ายเลขานุการฯ ซึ่งแจงว่า มีส่วนราชการจำนวน ๓ ส่วนราชการ ได้แก่

๑) กรมบังคับคดี ขอเสนอแก้ไข ร่างระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ซึ่งมีแนวทางการพัฒนากฎหมายสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๕) โดยมีสาระสำคัญ คือ การจัดหมวดหมู่ของระเบียบใหม่พร้อมทั้งปรับปรุงล้อຍคำให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และการปฏิบัติงาน ยกเลิกระเบียบที่ไม่มีการใช้ รวมทั้ง เพิ่มเติมระเบียบให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีที่ยังไม่มีการบัญญัติไว้ เช่น การบังคับคดีตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมบังคับคดี

ผู้แทนกรมบังคับคดี ซึ่งแจงว่า เหตุผลที่มีการขอเสนอแก้ไขร่างระเบียบกระทรวง

/ ยุติธรรม...

ยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. เนื่องจากจะเป็นกระบวนการที่มีความยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี ได้บังคับใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเห็นควรแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกของประชาชน และการลดภาระให้กับประชาชน เช่น การปรับปรุงถ้อยคำของบทบัญญัติให้มีความเข้าใจง่ายขึ้น การกำหนดขั้นตอนการบังคับคดีให้ชัดเจน การกำหนดทรัพย์เต่าและประเภทในบางคดีให้ชัดเจนและให้ครอบคลุมแก่ทรัพย์ประเภทใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น อาคารชุด และกำหนดให้มีการบันทึกข้อมูลที่สำคัญลงในระบบสารสนเทศเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบเบื้องต้นได้ ซึ่งตามร่างจะเป็นการบังคับให้เจ้าพนักงานบังคับคดี และเจ้าหน้าที่ธุรการของกรมบังคับคดีให้ดำเนินการ อีกทั้งเป็นการแก้ไขเพื่อให้รองรับกับกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับ และกฎหมายที่จะออกใหม่ กรมบังคับคดีจึงได้จัดหมวดหมู่ของการบังคับคดีตามกฎหมายอื่น ๆ เช่น การบังคับคดีชดใช้ค่าปรับในคดีอาญา การบังคับคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้ามนุษย์ ฯ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ฯ

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง-data รายงานว่า ร่างจะเป็น ฯ ฉบับนี้ จะรวมถึงการบังคับคดีของเอกชน หรือการมอบอำนาจให้เอกชนเป็นผู้แทนในการบังคับคดีด้วยหรือไม่ หรือจะต้องมีการออกหลักเกณฑ์ขึ้นมาอีกส่วนหนึ่ง และเนื่องจากขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง-data ได้ดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๙ (การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองขอยกเว้น) จึงขอสอบถามว่าหากมีการแก้ไขในเรื่องดังกล่าวจะสามารถรวมไว้ในร่างจะเป็น ฯ ฉบับนี้ ของกรมบังคับคดีได้หรือไม่

ผู้แทนกรมบังคับคดี ชี้แจงว่า หากเป็นเรื่องการบังคับคดีของภาคเอกชนจะอยู่ในกฎหมายและมีการออกจะเป็น ฯ ฉบับนี้จะมีเนื้อหาที่ค่อนข้างมาก สำหรับเรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ สามารถนำข้อแก้ไขเพิ่มเติมในร่างจะเป็น ฯ ฉบับนี้ได้โดยข้ออยู่ในหมวดของการบังคับคดีตามกฎหมายอื่นได้ ส่วนความคืบหน้าของร่างจะเป็น ฯ กรมบังคับคดีได้ยกร่างจะเป็น ฯ ฉบับนี้ เนื่องจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมในร่างจะเป็น ฯ ฉบับนี้ได้พิจารณาแล้ว เมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ขณะนี้ยังไม่ทราบว่าการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมในร่างจะเป็น ฯ ฉบับนี้จะดำเนินการต่อไป

รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ อกิจประภานิพัฒน์ ในการตรวจสอบจะเป็นต่าง ๆ ควรตรวจสอบด้วยว่า ร่างจะเป็น ฯ ฉบับนี้เอื้อหรือสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือไม่ รวมทั้งให้สอดคล้องกับเรื่องสิทธิเสรีภาพด้วย เช่น เรื่องการเอาทรัพย์ของกลางไปใช้ประโยชน์ อาจทำให้มีการเลือกตัวทรัพย์เฉพาะทรัพย์ที่ต้องการ ได้ อีกทั้งในการบังคับคดีให้หมายความรวมถึงศาลทุกศาลที่มีคำสั่งในการบังคับคดีด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบกับแผนพัฒนากฎหมายของกรมบังคับคดี โดยนำข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) สำนักงานกิจการยุติธรรม ขอเสนอปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ จำนวน

๒ ฉบับ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติมาตราการแทนการฟ้องคดี พ.ศ. โดยสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนโยบายของรัฐบาล โดยมีหลักการเพื่อส่งเสริมให้มีการนำหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และหลักการระงับข้อพิพาททางเลือกมาใช้ในการไกล่เกลี่ยและประนองข้อพิพาท มีกระบวนการชະลอการฟ้องสำหรับคดีประมาท คดีลหุโทย และคดีที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี เป็นอย่างน้อย มีระบบหรือกระบวนการให้สามารถพิจารณาคดีได้รวดเร็วและเป็นธรรมมากขึ้น

มติที่ประชุม เห็นชอบกับแผนพัฒนากฎหมายของสำนักงานกิจการยุติธรรม

(๒) ร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้กำหนดข้อห้ามในการใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับพิพาทของหน่วยงานของรัฐ และกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นอนุญาโตตุลาการ
ผู้แทนกรณีพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันฯ ร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการฯ ครอบคลุมการนำคดีครอบครัวด้วยหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม ชี้แจงว่า ตามหลักการของร่างพระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการฯ ฉบับนี้ เป็นประเด็นของระงับพิพาทของหน่วยงานของรัฐ และกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นอนุญาโตตุลาการ จึงไม่ครอบคลุมถึงเรื่องครอบครัวซึ่งเป็นเรื่องของบุคคล

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุณภูมิคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันฯ ชี้แจงว่า ปัจจุบันยังมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการตั้งอนุญาโตตุลาการตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีความเห็นทางวิชาการเห็นว่า เรื่องใดที่ไม่ขัดกับความสงบเรียบร้อยสามารถตั้งอนุญาโตตุลาการได้ แต่ในกรณีของสถาบันครอบครัว เป็นเรื่องที่ขัดกับความสงบเรียบร้อย และเป็นเรื่องที่ศาลจะต้องเป็นผู้พิจารณาหรือมีคำสั่งเท่านั้น

รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ อกิจประภัยว่า ในการแก้ไขกฎหมายควรมีการรวบรวมไปถึงปัญหาต่างๆ ว่ามีความจำเป็น สมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายแต่ละฉบับหรือไม่ และเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแก้ไขกฎหมาย

มติที่ประชุม เห็นชอบกับแผนพัฒนากฎหมายของสำนักงานกิจการยุติธรรม
โดยนำข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๓) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ขอเสนอปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล มีหลักการ คือ กำหนดความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง และแก้ไขอัตราโทษจำคุกและโทษปรับให้เหมาะสม

/ (แก้ไข...

(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ มาตรา ๑๗๑ มาตรา ๑๗๒ มาตรา ๑๗๓ มาตรา ๑๗๔ มาตรา ๑๗๕ มาตรา ๑๗๖ มาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๗๘ และมาตรา ๑๗๙) เนื่องจาก ปัจจุบันมีองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการตามรัฐธรรมนูญเพิ่มมากขึ้นได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง แต่กลับไม่มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจและความรับผิดในการทำหน้าที่ของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ที่มีและใช้อำนาจเช่นว่านี้ รวมถึงไม่มีหลักเกณฑ์ความผิดของผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีหรือข้อพิพาทของผู้ที่ใช้อำนาจเหล่านี้

ผู้แทนสำนักงานปลัดฯ ชี้แจงว่า เป็นการเพิ่มเติมเกี่ยวกับกำหนดความผิดเกี่ยวกับการบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง และแก้ไขอัตราร้อยจำคุกและโทษปรับให้เหมาะสม

รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ อภิปรายว่า หากพิจารณาตามมาตราที่ขอแก้ไข เช่น มาตรา ๑๖๙ และ มาตรา ๑๗๔ ตามบทบัญญัติยังมีการบัญญัติคำว่า “ผู้ว่าคดี” ซึ่งในปัจจุบันไม่มีตำแหน่งดังกล่าวเดือด-จึงเห็นว่าหากมีการแก้ไขมาตราดังกล่าวขอให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในด้วบทให้เป็น “ปัจจุบันด้วย และในเรื่องอัตราร้อยจำคุกขอให้ยึดถือหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราร้อยจำคุกและโทษปรับซึ่งสอดคล้องกับเป็นเกณฑ์อีกทั้งมีข้อสังเกตว่า หากมีองค์กรศาลอื่นเพิ่มขึ้นจะต้องมีการแก้ไขเช่นนี้หรือไม่ นอกจากนี้ ตามมาตรา ๑๗๘ ของประมวลกฎหมายอาญา (การคุกหนั่นศาล) จะมีการแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องด้วยหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานปลัดฯ ชี้แจงว่า เดิมสำนักงานปลัดฯ ได้เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา โดยมีหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอทั้งสองฉบับ ได้แก่ เรื่องการกำหนดอายุความ และเรื่องการกำหนดความผิดเกี่ยวกับการบุคคลรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน ต่อมาคณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นควรให้มีการแก้ไขโดยนำหลักการแต่ละเรื่องมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นกฎหมายสองฉบับ โดยให้นำข้อสังเกตจากส่วนราชการอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณา โดยศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองมีความเห็นว่า คำว่า “ศาล” ได้ครอบคลุมถึงตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลปกครองอยู่แล้ว แต่ก็ไม่ขัดข้องหากมีการแก้ไขดังกล่าว เพื่อความชัดเจน และตามมาตรา ๑๗๘ (การคุกหนั่นศาล) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จะขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้

ผู้แทนกรมพินิจฯ อภิปรายว่า หากมีการกระทำการใดของผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการแล้ว จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่ขอเสนอแก้ไขฉบับนี้หรือไม่ หากเป็นความผิด การพิจารณาคดีอยู่ในอำนาจของศาลได้ และจะมีการดำเนินการแก้ไขกฎหมายอย่างไรให้ครอบคลุมไปถึงศาลชำนาญการพิเศษที่จะมีขึ้นในอนาคตอีกด้วย

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อภิปรายว่า การนำคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลไหหน เห็นว่า เป็นเรื่องของขอบอำนาจศาล เช่น ความผิดเกี่ยวกับปกครอง ศาลปกครอง มีอำนาจในการพิจารณาคดี ความผิดเกี่ยวกับการบุคคลทั่วไปไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นใครการพิจารณาคดีอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม หรือ ความผิดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองศาลฎีกาว่าด้วยการกระทำ

ความผิดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลมีพิจารณาคดี เป็นต้น

รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ อภิปรายว่า ตามกฎหมายของประเทศไทยส่วนกลาง ประกอบและศาลรัฐธรรมนูญกำหนดให้ไว้วัน กล่าวคือ หากตุลาการศาลปกครองตัดสินคดีความผิดศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาคดี และหากผู้พิพากษาศาลยุติธรรมตัดสินคดีผิดศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาคดี เป็นต้น

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุณวีกา อภิปรายว่า พิจารณาจากการใช้อำนาจของศาลในเรื่องนี้ ๆ เช่น เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง ทางการยุติธรรมทั่วไป หรือทางบริหารทั่วไป เพื่อกำหนดขอบอำนาจของศาลที่จะฟ้องคดี สำหรับการใช้ถ้อยคำให้ครอบคลุมถึงศาลทั้งหมด เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายอาญา มีการบัญญัติคำว่า ตุลาการ ซึ่งหมายถึงตัวบุคคลนิใช้ตัวองค์กรอยู่แล้ว และประเทศไทยมีคำที่ใช้อยู่เพียงสองคำที่หมายถึงตัวบุคคล คือ ผู้พิพากษา หรือตุลาการ ดังนั้น การใช้ถ้อยคำกลาง ๆ คือคำว่า ผู้พิพากษา หรือตุลาการ น่าจะเหมาะสมและครอบคลุมแล้ว โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็น ตุลาการของศาลชำนาญการใด แต่หากในประเด็นของคำว่า ศาล ควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็นศาลใด เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง เพื่อความชัดเจน

มติที่ประชุม เห็นชอบกับแผนพัฒนากฎหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม โดยนำข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.

แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การนับอายุความของผู้กระทำความผิดที่หลบหนี และกำหนดให้อายุความฟ้องคดี สะคุดหยุดลงในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้ออกไปนอกราชอาณาจักร หรือกระทำการอื่นใด อันเป็นเหตุให้การได้ตัวผู้นั้นมาดำเนินคดีไม่สามารถดำเนินการได้ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุความในคดีความผิด ต่อส่วนตัว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖) และยกเลิกอายุความสำหรับการฟ้องและการรับโถมของผู้กระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อให้ผู้กระทำความผิดไม่สามารถหลบหนีความผิดและโถมที่จะได้รับได้ รวมทั้งกำหนดระยะเวลาฟ้องบุคคลเหล่านี้ให้มีกำหนดเวลา ที่ชัดเจนขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๑)

ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ชี้แจงว่า ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี และสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้สอบถามความเห็นจากส่วนราชการอื่น ๆ แล้ว ปรากฏว่ามีสำนักงานศาลยุติธรรมเพียงหน่วยงานเดียว ที่ทำความเห็นมายังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ผู้แทนกรมพนิจฯ อภิปรายว่า ในการดำเนินการแก้ไขกฎหมายแต่ละฉบับมีความ สอดคล้องกับหลักปฏิบัติที่เป็นสากลหรือไม่

รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ อภิปรายว่า ในกรณีของการหลบหนี ไม่จำต้องบัญญัติ ว่าหลบหนีออกไปนอกราชอาณาจักร เนื่องจากคำว่า “หลบหนี” มีความหมายครอบคลุมอยู่ในตัวเองแล้ว

/ ไม่ว่า...

ไม่ว่าจะอยู่ในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร ก็ถือว่าหลบหนีเข่นกัน และขอให้ข้อสังเกตว่า หากมีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นกฎหมายหลักแล้วนั้น การดำเนินการแก้ไขจะส่งผลกระทบในหลายมาตรการอีกทั้งเรื่องดังกล่าววนี้เกี่ยวข้องการการทุจริตคอร์รัปชั่นจึงเห็นควรแก้ไขในส่วนของกฎหมายเฉพาะ คือ กฎหมายของ ปปช. หรือ ปปท.

มติที่ประชุม เห็นชอบกับแผนพัฒนากฎหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม โดยนำข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๒ การขอยกเว้นตัวชี้วัดการพัฒนากฎหมายของแต่ละส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฝ่ายเลขานุการ ชี้แจงว่า มีส่วนราชการจำนวน ๘ ส่วนราชการ ได้แก่ กรมคุณภาพดูแลและบริการ กรมคุณิติศึกษาและวิชาชีพ กรมพัฒนาคุณภาพดูแลและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยให้นำแบบแผนตัวชี้วัดนี้ไปรวมกับตัวชี้วัดอื่นของกรมแทน

รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ อภิปรายว่า การพัฒนากฎหมายอาจเป็นการศึกษาถึงปัญหา อาจเป็นการดำเนินการจัดทำวิจัย และมีการจัดทำกฎหมาย และมีการประเมินผลด้วย ดังนั้น หากส่วนราชการไม่มีกฎหมายที่จะดำเนินการพัฒนา ก็อาจมีการทำวิจัยขึ้นก็ได้ เช่น กรมคุณคุณิติศึกษาและวิชาชีพ อาจทำวิจัยในเรื่องการคุ้มครองเด็กและสตรี

ผู้แทนกรมคุณคุณิติศึกษาและวิชาชีพ ขอรับข้อเสนอของรองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ ไปพิจารณา และขอชี้แจงว่า ปัจจุบันการดำเนินการด้านกฎหมายมีการดำเนินการ ๒ รูปแบบ คือ แผนนิติบัญญัติ และแผนพัฒนากฎหมาย ซึ่งในการดำเนินการพัฒนากฎหมายจะมีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน ซึ่งในการดำเนินการพัฒนากฎหมายของกรมคุณคุณิติศึกษาและวิชาชีพจะมีระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำวิจัยนานกว่าระยะเวลาของการจัดทำแผนพัฒนากฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามอาจนำไปบรรจุไว้ในแผนนิติบัญญัติ และในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็กและสตรีเห็นว่า มีส่วนราชการเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวอยู่หลายหน่วยงานตามข้อสังเกตของกรมพัฒนาคุณิติศึกษาฯ จึงไม่มีความชัดเจนว่าส่วนราชการใดจะเป็นผู้ดำเนินการแก้ไขและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใด และได้เรียนสอบถามที่ประชุมเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมจะยังคงต้องมีคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมอยู่หรือไม่ หากกรมไม่มีการเสนอกฎหมาย อีกทั้งในการปฏิบัติงานของกรมคุณคุณิติศึกษาฯ จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาเป็นการเฉพาะของแต่ละส่วนงานอยู่แล้ว ทำให้การพิจารณากฎหมายของกรมคุณคุณิติศึกษาฯ ไม่ได้ผ่านเข้าสู่คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

ประธาน (นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สารอรรถ) ชี้แจงว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนขอให้ / ฝ่ายเลขานุการ...

ฝ่ายเลขานุการจัดทำข้อมูลในแผนพัฒนาภูมายและแผนนิติบัญญัติควบคู่กัน ซึ่งจะทำให้สามารถตรวจสอบการเสนอภูมายของส่วนราชการได้อย่างครบถ้วน สำหรับในกรณีของการตั้งคณะกรรมการพัฒนาภูมาย เห็นควรให้ทุกส่วนราชการยังคงไว้ เนื่องจาก วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาภูมายมิใช่ เพียงแต่การดำเนินการตามตัวชี้วัดเท่านั้น แต่เป็นการดำเนินการพัฒนาภูมายเชิงบูรณาการในภูมาย เรื่องอื่นๆ ของส่วนราชการ ให้มีความต่อเนื่อง และตามที่รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติฯ ให้ข้อคิดเห็นว่า การพัฒนาภูมายนั้นมีแนวคิดรวมถึงการพิจารณาปัญหา การจัดทำภูมาย และมีการประเมินผลด้วย จึงเห็นว่าควรให้คงมีคณะกรรมการพัฒนาภูมายของแต่ละส่วนราชการไว้ การนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำ หนังสือเวียนแจ้งส่วนราชการเพื่อทราบต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบกับการขอยกเว้นตัวชี้วัดของส่วนราชการต่างๆ โดยจะนำ คะแนนไปรวมกับตัวชี้วัดอื่นๆแทน

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

ผู้แทนกรรมราชทัณฑ์ สอบstanด์อฟที่ประชุมว่า ตามพระราชบัญญัติการพระราชาท่าน อภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ เป็นการให้คณะกรรมการตามภูมายมีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับ พระราชทานอภัยโทษ และให้ศาลพิจารณาอกหมายสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี ศาลมีคำสั่งโดย ผู้ต้องขังไม่เห็นชอบกับคำสั่งดังกล่าว จึงยื่นคำร้องต่อศาลปกครองว่าคำสั่งของศาลยุติธรรมไม่ชอบด้วยภูมาย ดังนี้ หากศาลายุติธรรมและศาลปกครองมีความเห็นแตกต่างกันแล้ว กรรมราชทัณฑ์จะดำเนินการอย่างไรต่อไป และทางกรรมราชทัณฑ์จะสามารถนำเรื่องในกรณีดังกล่าวที่นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาภูมายได้ หรือไม่เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการต่อไป

ประธานฯ ขอให้กรรมราชทัณฑ์เสนอเรื่องดังกล่าว มาบังสานักงานปลัดกระทรวง ยุติธรรมเพื่อดำเนินการต่อไป และจะได้ประสานงานขอความเห็นไปยังศาลายุติธรรมอีกทางหนึ่งด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบให้กรรมราชทัณฑ์ดำเนินการตามที่ประธานเสนอ

เลิกประชุม เวลา ๑๕.๐๐ น.

(นางสาววิวรรณ จตุรพิชพร)

(นางสาวอมาพา วนิชชชวาลย์)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการสำนักภูมาย

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการและเลขานุการ

ผู้จัดรายงานการประชุม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม